

A. Starkopfi (vt. ka *Suppl.*) jt. juhatusel. — H. on a-st 1926 alates Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühingu liige ja on näitustel seitsaadik esinenud järjekindlalt. Ta on olnud Tallinnas tegev E. Kujutavate Kunstnikkude Keskühingu juhatusel liikmena a-st 1932, E. Kujutava Kunsti Sihtkapitali valitsuses ja juhatuses, Eesti Muuseumiühingu juhatuses jm. H. loomingu paremiku moodustavad realistlikus laadis teostatud portreed ja mõned hauamonumendid. H. tähtsamad tööd on: „Pr. I. Aav-Loo“ (hõbetatud pronks, 1933), „A. Vedro“ (pronks, 1933), „A. Laikmaa“ (pronks, 1933—34), „Ago“ (raudbetoon, 1930), „Piiskop J. Kukk“ (puu, 1931—32), „Naine“ (ilma käteta; puu, 1934), „Lein“ (pronks, 1935; graniit, 1936), „Hardus“ (kips, 1935—36), „Naine ja lind“ (kips, 1936—37), „Kristjan Raud“ (pronks, 1937) jt.

Isikl. jm. saadud andmed. V. V.

* **HANKO, August Johannes**, ajakirjanik ja laevandustegelane, oli 1917 Laevasõidu ja Merekaubanduse Edendamise Seltsi „Laevandus“ asutajaid, on toiminud viimaseil aastail tõlkijana ja avaldanud biograafilised teosed: „Roald Amundsen“ (Tartu, 1932), „H. M. Stanley“ (*ibid.*, 1936), „Leitnant Julius Kuperjanov“ (Tall., 1936), „Jaan Poska“ (*ibid.*, 1938) ja „Admiral Nelson“ (Tartu, 1938). A-st 1939 toimetab ta teost „Maailmasõda 1914—1918“.

E. Laaman, Eesti iseseisvuse süünd I—VI (1936—38), lk. 162, 363, 366, 391, 402, 428, 447, 457 jj. T.

HANSEN, Bernhard, vt. **HANSON**.

* **HANSEN, Heinrich Johann**, ajaloo-harrastaja, suri 22. V 1900 vkj. Peterburis.

Mag. A. Soom'ilt (Narvas) saadud andmed.

HANSEN, Woldemar Adolf, baltisaksa kirikuõpetaja, süünd. 15. X 1823 vkj. Jelgavas (Miitavis) kaupmehe pojana, õppis Peterburi saksa ja Tallinna kub.-gümnaasiumis, 1847—51 Tartu ülikoolis usuteadust ja oli a-st 1854 Paistus kirikuõpetajaks; surn. 22. V 1881 vkj. Viljandis. — H-i eestvõttel ehitati 1874 Paistu kirik lõplikult välja. Ta oli a-st 1866 Pärnu-Viljandimaa vaimulikuks koolirevidendiks. H-i algatusel asutati Paistus kihelkonnakool poeglastele ja 1869 samasugune ka tütarlastele. A. 1867 esitas H. Liivimaa provintsiiaal-sinodile Liivimaa maakooli korralduse

kava ja kuulus 1868 sinodi poolt kooliküsimuste arutamiseks loodud komisjoni. Ta võttis samuti osa a. 1869 sinodi poolt algatatud kõrgema maakooli korralduse väljatöötamisest. H-i toimetusel ilmusid 1864—70 „Mittheilungen aus der Heidenmission“. Ta eestikeelseist töist on nimetada „Kooli-teadus“ (Tartu, 1873), „Risti usso-õppetud“ (*ibid.*, 1862), koolide seaduse ja õpetuse plaanid jm. Eesti Aleksandrikooli mõttesse ja liikumisse suhtus H., nagu rida teisigi saksa soost pastoreid, vaenlikult. H-i surma puhul nimetas C. R. Jakobson (vt.) „Sakalas“ teda „Eesti rahva kõige tulisemaks vastaliseks“.

Alb. acad. (1867); „Eesti Postimees“ 1872, nr. 48, 1873, nr. 8, 1881, nr. 22; H. Hradetzky, Schüler-Verzeichnis (1931), nr. 1168; Keussler, Forts.; „Sakala“ 1878, nr. 32, 1881, nr. 23.

F. R.

HANSKEN, vt. **ANTS**.

HANSON (Hansen), Bernhard (Benno), ooperilaulja, süünd. 8. III 1891 vkj. Tallinnas vallakirjutaja pojana (H-i ema poolt vanaisa Mahmutov oli pärit Türgimaalt), omandas üldhariduse Juuru vene-õigeusu khk.-koolis 1899—1902, Kose-Uuemõisa ministeeriumikoolis 1902—04 ja 1904—06 Tallinnas Katriina II linnakoolis, mida ei lõpetanud. H. õppis laulmist lühemat aega G. Stahlberg'i juures, 1914—17 Petrogradi konservatooriumis ning Roomas 1925. Toiminud kantseleiametnikuna Tallinnas, oli ta 1909—13 „Estonia“ teatri näitlejaks opereti ja draama alal, 1913—18 Peterburis Maria teatri koorilauljaks, on teetsenud pärast seda „Estonia“ teatris ooperi bassilauljana peaaegu pidevalt kuni 1926 ja alates 1929. a-st. Vaheajal oli H. välismaareisudel. Ta on a-st 1936 „Estonia“ teatri teeneline solist. — H. omab rikkalikku, mahlakat ja musikaalset häält. Ta on kontsertinud kodu- ja välismaal ning olnud lühemat aega ka Rootsi kuningliku ooperi solist.

Isikl. saadud andmed. J. A.

HAPPICH, Karl Julius Richard, baltisaksa bakterioloog ja piimahügieenik, süünd. 6. IV 1863 vkj. Virumaal Pootsiku mõisas koduõpetaja pojana, õppis Tallinna kub.-gümnaasiumis ja 1884—88 Tartu veterinaarinstituudis, omandas 1892 mag. med. vet. astme ja täiendas end Berliinis; ta sai 1891 Tartu veterinaarinstituudi dots-ks, 1905 prof-ks epizootoloogia, bakterioloogia ja politseilise